

Møder med eleven i centrum

Vurdering ved
hjælp af portfolio

Vurdering af
elevpræstationer

Elevens egen
vurdering/evaluering

Møder med
eleven i centrum

Dette hæfte er et ud af en serie
på 4 hæfter:

Vurdering ved hjælp af portfolio

Vurdering af elevpræstationer

Elevens egen vurdering/evaluering

Møder med eleven i centrum

Møder med eleven i centrum

Udgivet af: Inerisaavik/Pilersuiffik, 2005

Bearbejdet til folkeskolen i Grønland af Evalueringsafdelingen efter
forlæg fra Ministry of Education, British Columbia.

Grafisk layout: Inerisaavik/Pilersuiffik

Tryk: Inerisaavik/Pilersuiffik

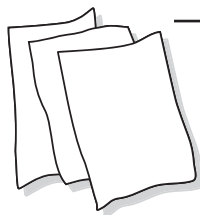
Forsidefoto: Toornaq Consulting ApS - Foto

Oplag: 2000

Bestillings nr.: 6127 - 04

ISBN 87-585-1115-6

Møder med eleven i centrum

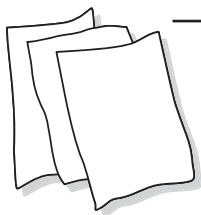
Oversat fra Student-Centred Conferences (Assessment handbooks series).

Curriculum Development Branch, Ministry of Education, Victoria, British Columbia. 1994.

INDHOLD

Baggrund	6
Hvad er „møder med eleven i centrum“	7
Hvorfor holde møder med eleven i centrum?	8
Gør klar til møder med eleven i centrum	9
Kom i gang	15
Forskellige former for møder med eleven i centrum	17
Deltagernes roller og ansvar	19
Eksempler på møder med eleven i centrum	25
Overvejelser	28
Ordliste	29
Angusakka	30

Baggrund

Atuarfitsialak stiller krav om ændrede metoder til at vurdere og evaluere elevernes arbejde og præstationer. Derfor er denne serie canadiske håndbøger om vurdering af elever blevet oversat og bearbejdet fra engelsk, så de kan medvirke til udviklingen og gennemførelsen af ændrede metoder til bedømmelse og vurdering.

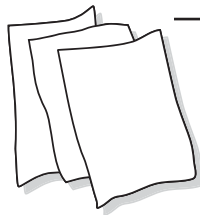
Serien omfatter:

1. Elevens egen vurdering/evaluering
2. Møder med eleven i centrum
3. Vurdering af elevpræstationer
4. Vurdering ved hjælp af portfolio

Af hensyn til overskueligheden behandler hver håndbog sine vurderingsmetoder, men i praksis kan metoderne selvfølgelig ikke bruges isoleret. For eksempel er personlig vurdering/evaluering en betydningsfuld del af vurderingen af portfolio, og begge dele bidrager til vellykkede møder om og med elever.

Hver håndbog indeholder definitioner og baggrunde, overvejelser, ideer til at komme i gang og forskellige typer eksempler. I hver håndbog er der henvisninger til de øvrige bøger i serien for at tydeliggøre forbindelserne mellem de forskellige former for vurdering.

Hvad er „møder med eleven i centrum“?

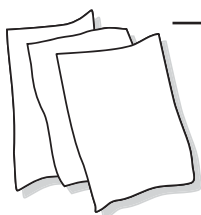

Et møde med eleven i centrum forudsætter, at eleven sammen med forældre og lærere deltager aktivt i arbejdet med at beskrive og tænke over egen læring. Mødeformen er forskellig fra almindelige forældremøder og konsultationer, hvor det kun er forældrene og lærerne, der diskuterer elevens skolegang.

Afholdelsen af et møde med eleven i centrum er ikke en isoleret begivenhed, men en integreret del af undervisningen. Det giver relevans og mening i det daglige arbejde både før og efter mødet, når eleverne får mulighed for at vise deres færdigheder og viden.

Alle parter deltager aktivt i et møde, hvor eleven er i centrum. De forskellige roller skifter, efter hvilken form mødet har. Alle former for møder lægger vægt på at have en åben kommunikation, respektere alle deltagere, fremme positive holdninger og hjælpe eleverne til at forstå deres egen læringsproces og opstille mål for den videre læring.

Hvorfor holde møder med eleven i centrum?

„Børnene var helt trygge ved at lede mødet. De kunne tale om sig selv med mennesker, der var interesserede i deres læring: Deres forældre.“

Canadiske lærer

„Jeg syntes virkelig, jeg var noget, da jeg skulle fortælle om mit arbejde.“

„Jeg sagde lige, hvad jeg mente.“

„I stedet for at fortælle vores forældre om, hvad vi gør, så er det nemmere at vise dem, hvad vi har gjort og kan gøre nu.“

Canadiske elever

Et møde med eleven i centrum får alle parter til at samarbejde om at støtte og fremme elevernes læring og udvikling. Formen opfordrer til en åben, ærlig samtale mellem lærere, elever og forældre. Alle parter får udbytte af processen.

For lærere betyder møder med eleven i centrum

- en bedre forståelse af eleven
- at ansvaret for at planlægge elevernes udvikling deles med andre
- støtte til vurderingerne i den daglige undervisning
- en mulighed for at se, hvordan elever og forældre har det med hinanden
- en mulighed for at give konstruktiv feedback
- en styrkelse af kommunikationen mellem skole og hjem

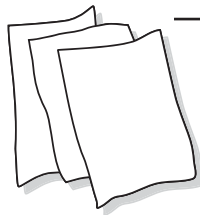
For elever betyder møder med eleven i centrum

- fremme af selvværd
- fremme af elevens viden om sig selv
- inddragelse i evalueringen af deres eget arbejde og hjælp til at tage ansvar for egen læring
- udvikling og fremme af færdighed i at kommunikere og organisere
- mulighed for at opstille meningsfulde mål for sig selv

For forældre betyder møder med elever i centrum

- anerkendelse af deres egen viden om deres eget barn
- øget forståelse af deres barns evne til at tage ansvar for egen læring
- øget forståelse af læringsprocesser, vurdering og evaluering
- mulighed for at se deres barn arbejde med forskellige ting i klassen
- mulighed for at se samspillet mellem lærer og barn
- afmystificering af begreberne vurdering, evaluering og karaktergivning

Gør klar til møder med eleven i centrum

Miljøet i klassen

Hvis møder med eleven i centrum skal blive en integreret del af undervisningen, er det nødvendigt, at læreren skaber et miljø i klassen, som fremmer:

- elevers valg/selvbestemmelse (autonomi)
- præsentation af læring på mange forskellige måder
- individuelt arbejde og samarbejde
- udveksling af ideer
- at turde tage en risiko for at lave fejl

I et sådan miljø kan lærerne sørge for, at der hele tiden er muligheder for eleverne til at vurdere deres eget arbejde, opstille mål og indsamle eksempler på deres arbejder. At øve disse færdigheder forbereder eleverne på deres rolle i et udbytterigt og meningsfuldt møde.

Elevers egen vurdering

Elevernes egen vurdering er en proces, hvor eleverne gør sig overvejelser over deres egne præstationer, arbejder og resultater, indstilling og læring. Lærerne skal sikre sig, at eleverne bliver undervist i at vurdere deres eget arbejde, og at de hele tiden får mulighed for i forskellige situationer at vurdere deres viden, færdigheder og indstilling til arbejdet. Elevernes egne vurderinger er grundlaget for at opstille mål og lægge handlingsplaner.

Stikord til elevernes egen vurdering til brug for et møde med eleven i centrum

- Det vigtigste, jeg har lært i denne periode, er ,
fordi
- Jeg vil gerne have, I lægger mærke til, at jeg er blevet
dygtigere til
Nu kan jeg
- Nu vil jeg gerne lære noget om ,
fordi
- Jeg har brug for hjælp til

Se også: Elevens egen vurdering/evaluering.

Elevers egen vurdering

Navn: _____ Dato: _____

Elevers bemærkninger: _____

Mine styrkesider:

Dokumentation:

Fagområder, hvor jeg er blevet bedre:

Dokumentation:

Andre områder, hvor jeg har forbedret mig:

Dokumenter:

Handlingsplan:

Forældrenes bemærkninger:

Indsamling af eksempler på arbejde

En passende samling af elevarbejder er vigtige for et møde. De danner udgangspunkt for samtalen og er dokumentation for elevens indsats, fremskridt og udbytte over en tidsperiode. Samlingen viser også elevens udvikling i forhold til klassen, læreplanen, undervisningen og de personlige mål. Eksempler på arbejder kan udvælges af både lærer og elev efter fælles udarbejdede kriterier.

Se også: Vurdering ved hjælp af portfolio.

Udvælgelse af eksempler

Navn: _____ Dato: _____

Jeg har valgt disse eksempler, fordi de viser:

Før gjorde jeg:

Nu gør jeg:

Jeg arbejder hen imod:

„Det er sjovt at se tilbage på sine arbejder og se, hvor meget der er forandret, hvor meget man selv er blevet bedre.“

Canadisk elev

Oplysninger om de valgte eksempler

Navn: _____ Dato: _____

Dette eksempel er:

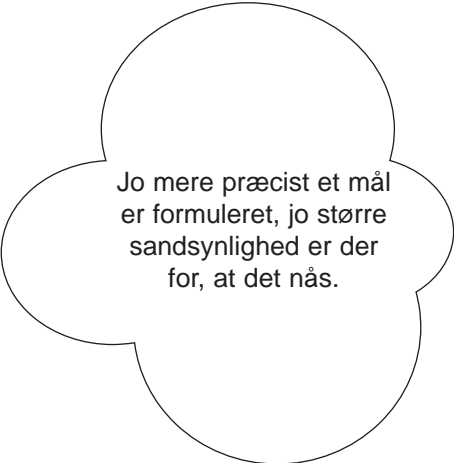
Jeg har valgt det, fordi:

Man skal lægge mærke til:

Mens jeg arbejdede med det, lærte jeg:

Forældrenes kommentarer:

Opstilling af mål

Jo mere præcist et mål er formuleret, jo større sandsynlighed er der for, at det nås.

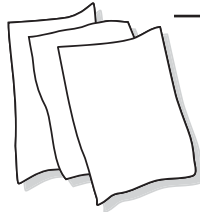
Opstilling af mål er at lægge planer for den videre læring. Det er nødvendigt, at eleverne bliver undervist i at opstille personlige mål, som er passende og opnåelige. Eleverne kan forberedes på at opstille gode mål ved at deltage i at planlægge og udvikle aktiviteter og evalueringskriterier. De skal have fået erfaringer i at kontrollere og styre deres arbejde hen mod et mål, og de skal have haft muligheder for at tænke over og revidere deres mål. Et møde med eleven i centrum giver yderligere muligheder for, at eleven, forældrene og læreren i samarbejde opstiller mål for den videre læring.

Forslag til en strategi til opstilling af mål på et møde med eleven som centrum.

1. Før mødet formulerer eleverne mål, som de gerne vil nå og skriver dem på et planlægningskema.
2. På mødet fortæller eleven sine forældre om alle eksemplerne på arbejder og fremhæver, hvad der er godt, og hvilke områder der skal forbedres.
3. Eleverne gennemgår målene med deres forældre ud fra eksemplerne på styrkesider og områder, som skal forbedres.
4. Elev, forældre og lærer arbejder sammen om at gennemgå målene, evt. revidere dem, og om at planlægge, hvordan målene kan nås. Planer og varighed skrives på skemaet.
5. Efter mødet bruger eleven handlingsskemaet i sit arbejde og tilretter målene, hvis det er nødvendigt.
6. Efter den afsatte tid tager eleven stilling til og overvejer, om han/hun har nået de fastsatte mål, og hvad der lykkedes, og hvad der ikke lykkedes.

Se også: Angusakka / Elevens egen vurdering/evaluering.

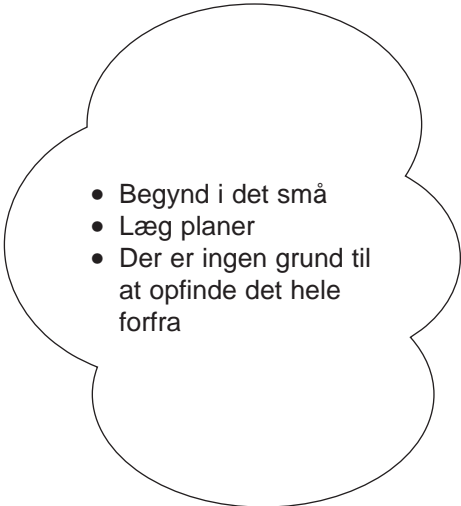
Kom i gang

Lærere, der gerne vil holde møder med eleven i centrum skal tænke på:

- at tale med kolleger om, hvordan det kan gribes an
- at planlægge, hvordan deltagerne (elever og forældre) skal forberedes på deres roller og ansvar
- at stole på sig selv og på deres elever
- at have tålmodighed

Efterfølgende tidsplan er et forslag til, hvordan et skoleår kan planlægges.

-
- Begynd i det små
 - Læg planer
 - Der er ingen grund til at opfinde det hele forfra

Eksempel på tidsplan

August, september

- Møde med elever, lærere og forældre (lære hinanden at kende, opstille mål osv.)
- Input fra forældre (ønsker og bekymringer)

Oktober

- Informationsmøde for forældre med introduktion af mødeformen
- Forældrene inviteres til at overvære undervisningen
- Fastlæg mødedato

November

- Eleverne får eksempler på deres arbejde med hjem, så de kan gennemgå dem sammen med deres forældre
- Vidnesbyrd, karakterer eller anden skriftlig evaluering udarbejdes
- Møde med eleven i centrum

December

- Vidnesbyrd, karakterer eller anden skriftlig evaluering uddeles til elever og forældre

Januar

- Forældrene er velkomne til at overvære undervisningen

Februar

- Forældrene er velkomne til at overvære undervisningen
- Fastlæg mødedato

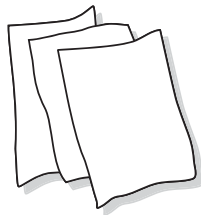
Marts

- Eleverne får eksempler på deres arbejde med hjem, så de kan gennemgå dem sammen med deres forældre
- Vidnesbyrd, karakterer eller anden skriftlig evaluering udarbejdes
- Møde med eleven i centrum

April, maj, juni

- Vidnesbyrd, karakterer eller anden skriftlig evaluering uddeles til elever og forældre
- Forældrene er velkomne til at overvære undervisningen
- Vidnesbyrd, karakterer eller anden skriftlig evaluering udarbejdes og uddeles til elever og forældre

Forskellige former for møder med eleven i centrum

De to forskellige former for møder, der bliver beskrevet her, er møder med tre parter og elevstyrede møder. Formålet med begge typer er at inddrage eleverne i vurderings- og evalueringsprocessen ved at få dem til at tænke over egen læring og tale om deres overvejelser med forældrene.

Hver mødeform har sine egne kendetegn, og deltagerne har hver særlige roller. Det er vigtigt at vælge den mødeform, der bedst dækker behovet hos lærer og elev. Det er også vigtigt, at læreren er forberedt på at ændre mødeformen, hvis det er nødvendigt.

Som supplement til møder med eleven i centrum kan læreren have behov for at møde elev og forældre mere individuelt:

- forældrene for at tale om følsomme områder uden at eleven er til stede
- elever for at følge op på målsætningen fra et tidligere møde

Møder med tre parter

- elev, forældre og lærer deltager aktivt
- læreren er en del af processen
- parterne mødes i en afsat tid (fx 30 eller 45 minutters blokke)
- eleven er ansvarlig for mundtligt at fremlægge sin læring ved hjælp af eksempler
- elev, forældre og lærer samarbejder om at se på styrkesider, opstille mål og finde ud af, hvad der skal til for at nå målene
- læreren tager notater og opsummerer samtalen
- mødet kan finde sted før eller efter, der er uddelt vidnesbyrd, karakterer eller anden skriftlig evaluering

Elevstyrede møder

- elev og forældre deltager aktivt
- eleven har ansvaret for at styre mødet
- lærerens rolle er at fremme og lette processen, men ikke at deltage aktivt
- eleven er ansvarlig for mundtligt at fremlægge sin læring ved hjælp af eksempler

- flere møder kan finde sted samtidig
- mødet vil oftest finde sted efter der er uddelt vidnesbyrd, karakterer eller anden skriftlig evaluering
- mål

Eksempel på brev til forældre

Dato: / –

Til forældrene i

I år vil møderne i klassen være planlagt en smule anderledes. I stedet for at kun læreren og forældrene taler om børnenes indlæring og fremskridt, vil eleverne selv tale med forældrene om det. Eleverne vil styre mødet, og jeg vil være til stede som støtte og opmuntring.

Der er flere grunde til at holde mødet på denne måde. Når eleverne deltager aktivt vil de:

- få ansvar for at fortælle om deres skolegang direkte til jer
- samarbejde med jer og mig med at opstille mål for den videre læring
- stå til regnskab for det arbejde de laver og kvaliteten af det
- udvikle færdigheder i at kommunikere og lede
- vise nogle af de aktiviteter, de deltager i på skolen

På mødet vil eleverne:

- fortælle jer om deres arbejde
- vise, hvad de har lært for nylig
- bede jer om at kommentere deres fremskridt
- byde jer nogle forfriskninger og vise jer rundt i klassen

Jeres barn vil skrive en personlig indbydelse til jer.

Jeg håber, at det er muligt for alle forældre at deltage. Hvis I ikke kan deltage, håber jeg, at I kan finde en anden person, der kan deltage sammen med jeres barn i dette vigtige møde.

Der er en mulighed for børnepasning i lokale nr.

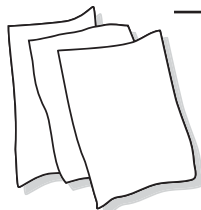
Hvis der er andre ting, I ønsker at tale med mig om mere privat efter mødet, vil jeg meget gerne finde en tid til det.

Jeg håber, I glæder jer lige så meget til mødet, som vi gør.

Venlig hilsen

Læreren

Deltagernes rolle og ansvar

Det er vigtigt, at deltagerne i et møde med eleven i centrum på forhånd er klar over deres særlige roller. Både lærere, elever og forældre skal være forberedt på deres forskellige ansvarsområder både, før, under og efter mødet.

Lærerens rolle og ansvar

Før mødet skal læreren:

- vælge den mødeform, der bedst opfylder behovene hos lærer og elever
- aftale med elever og forældre om deres roller og ansvar
- forberede de nødvendige breve og skemaer til forældrene
- sørge for, at eleverne i den daglige undervisning har mulighed for at vurdere sig selv, opstille mål og indsamle eksempler på arbejder
- sammen med eleverne lave en dagsorden for mødet og give eleverne mulighed for at øve sig på deres fremlæggelse
- organisere det praktiske med tid, sted og udstyr
- sørge for at forældrene har mulighed for at komme med input (forventninger og bekymringer)

Under mødet skal læreren:

- hjælpe eleven med at forklare eksemplerne - hvis det er nødvendigt
- opmuntre, klargøre og lette processen
- arbejde sammen med elev og forældre om at opstille mål
- fremme overvejelser, tanker og feedback fra både elev, forældre og sig selv
- være opmærksom på overkritiske forældre og være klar til at gribe ind, hvis det er nødvendigt

Efter mødet skal læreren:

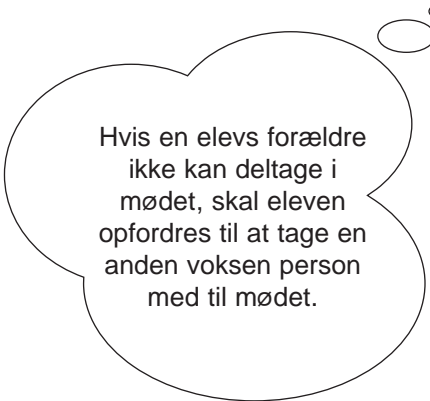
- gennemlæse, opsummere og videregive elevernes og forældrenes vurderinger og kommentarer
- tale med eleverne om mødet
- hjælpe eleverne med deres mål
- ændre og tilrette mødeformen, hvis det er nødvendigt

Sørg for pasning af mindre søskende. Det kan være andre elever eller frivillige forældre.

Sørg for tolk, hvis lærer og forældre ikke taler samme sprog.

Sørg for, at samtalen er positiv. Husk at formålet med mødet er at fremme elevens udvikling og læring.

Elevens roller og ansvar

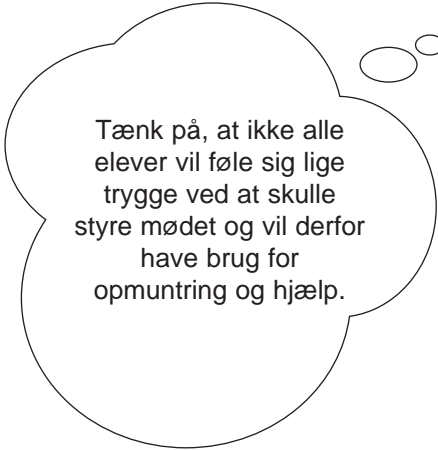
Hvis en elevs forældre ikke kan deltage i mødet, skal eleven opfordres til at tage en anden voksen person med til mødet.

Før mødet skal eleven:

- samarbejde med læreren om en dagsorden for mødet
- øve sig på sin fremlæggelse
- tale med forældrene om skolegangen og de eksempler på arbejder, der er blevet givet med hjem
- skrive en invitation til forældrene
- vurdere sig selv, opstille mål og indsamle eksempler på arbejder

Under mødet skal eleven:

- sørge for de nødvendige præsentationer
- mundtligt fremlægge sin viden og vise eksempler på sit arbejde
- fortælle om eksemplerne og udpege det vellykkede og det vanskelige
- samarbejde med forældre og lærer om at opstille mål

Tænk på, at ikke alle elever vil føle sig lige trygge ved at skulle styre mødet og vil derfor have brug for opmuntring og hjælp.

Efter mødet skal eleven:

- udfylde et evalueringsskema om mødet
- arbejde videre med handlingsplanerne
- arbejde med målene

Evalueringsskema for møde Elev

Navn: _____ Dato: _____

Du har lige deltaget i et møde sammen med dine forældre og dine lærere.
Hvad kunne du godt lide ved det, og hvad kunne du ikke lide ved det?

Hvordan har deltagelsen i mødet hjulpet dig?

Hvilke råd kan du give for at mødet bliver bedre næste gang:

Der skal:

Der skal ikke:

Forældrenes rolle og ansvar

Læreren skal være parat med hjælpe-spørgsmål, hvis forældrene har problemer med samtalen.

Hvis en forælder begynder at dominere samtalen, skal læreren minde vedkommende om, hvad hensigten med mødet er.

Hvis forældrene ønsker at tale om andre ting, skal der aftales et møde på et andet tidspunkt.

Før mødet skal forældrene:

- have fortalt læreren om eventuelle bekymringer, de har om deres barns skolegang
- have set og kommenteret de eksempler på arbejder, som deres barn har haft med hjem

Under mødet skal forældrene:

- lytte omhyggeligt og stille opklarende spørgsmål
- se på og komme med opmuntrende bemærkninger til elevens arbejder
- samarbejde med elev og lærer om at opstille mål

Efter mødet skal forældrene:

- udfylde et evalueringsskema om mødet
- eventuelt komme med forslag til ændringer til næste møde
- overvåge og fremme elevens handlingsplan

Evalueringskema for møde Forældre

Hvis både forældre, elever og lærere skal have udbytte af et møde med eleven i centrum, skal alle have mulighed for at komme med feedback. Derfor beder vi om, at I svarer på nedenstående spørgsmål og returnerer skemaet så hurtigt som muligt til læreren.

Hvad syntes I om, at jeres barn deltog i mødet?

Fik både I og jeres barn mulighed for at sige alt, hvad I gerne ville sige?

Hvordan synes du, dit barn havde gavn af at deltage i mødet?

Hvad synes I om den slags møder i sammenligning med andre måder skolen meddeler sig (karakterer, vidnesbyrd e. lign.)

Andre kommentarer?

Tak for, at I tager jer tid til at udfylde dette skema.

Forslag til vejledning til møder Lærer og forældre

Elevens navn: _____ Dato: _____

Indledende bemærkninger:

Elevens er dygtig til:

Elevens er blevet bedre til:

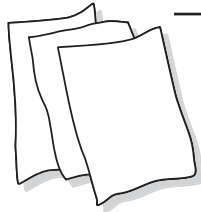
Der skal ske forbedringer i:

Mål:

- Eleven skal:
- Forældrene skal:
- Læreren skal:

Andre bemærkninger:

Eksempler på møder med eleven i centrum

Yngstetrinnet

Eksempler på skemaer, der kan bruges som dagsorden til møde med eleven i centrum.

Eleverne vælger to ting, de vil fortælle om i hvert felt. Til mødet skal de også fortælle, hvorfor de har valgt netop disse ting.

Mig og min skole	
Navn: _____ Dato: _____	
Det bedste i skolen er:	Mine fag
Jeg er dygtig til:	
Det mest interessante jeg har lært:	
Jeg skal gøre mig umage med:	
Navn: _____ Dato: _____	
I de sidste måneder har jeg lært:	
I grønlandsk:	
I dansk:	
I samfundsfag:	
I religion/filosofi:	
I naturfag:	
I personlig udvikling:	
I andre fag:	

Mellemtrinnet og ældstetrinnet

Mine fag

Navn: _____ Dato: _____

Fortæl om to vigtige ting, du har lært/arbejdet med i hvert fag.
Portfolio: Efterhånden som du fortæller om, hvordan du har arbejdet i de enkelte fag, skal du også fortælle, hvorfor du netop valgte de eksempler til din portfolio.

Grønlandsk:

Dansk:

Engelsk:

Samfundsfag:

Religion/filosofi:

Matematik:

Naturfag:

Personlig udvikling:

Andre fag (fx 3. fremmedsprog, lokale valg):

Enkelte fag

Navn: _____ Dato: _____

Fag: _____

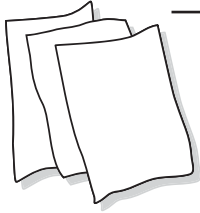
Fortæl om de faglige mål, du har sat dig indtil nu:
Har du nået dem?

Hvorfor?

Hvorfor ikke?

- Gennemgå din portfolio i faget. Fortæl, hvorfor du netop har udvalgt de eksempler på dit arbejde
- Fortæl om hvilke fremtidige mål, du selv har forestillet dig
- Arbejd sammen med dine forældre og din lærer om at opstille målene, så de bliver realistiske
- Udarbejd sammen med dine forældre og din lærer en handlingsplan for, hvordan du skal opnå målene

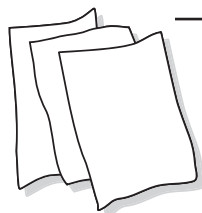
Overvejelser

Lærerne vil forhåbentlig finde ud af, at møder med eleven i centrum ikke er isolerede begivenheder men en naturlig udvikling af den daglige undervisning, som fremmer elevernes udvikling og læring ved at inddrage dem og deres forældre i processen med at planlægge, vurdere og evaluere.

Det er vigtigt, at den enkelte lærer gennem samarbejde med kolleger, elever og forældre udvikler sin egen mødeform, som opfylder alle parter's behov.

Ordliste

Vurdering

Det systematiske arbejde med at indsamle viden om elevers læring, hvad de ved, er i stand til at gøre og hvad de prøver på at gøre.

Evaluering

At bedømme og træffe beslutninger ud fra fortolkningen af det materiale om elevernes læring, der er indsamlet under vurderingen. Evalueringen kan gennemføres hver for sig af læreren eller eleven eller i samarbejde mellem dem.

Vurdering af præstationer

En vurdering der bygger på, at eleverne viser, hvad de kan. Udtrykket bliver også brugt i beskrivelsen af vurdering af præstationer ved enkelt-opgaver. Mere generelt kan det bruges til at beskrive vurdering af såvel arbejdsproces som resultat.

Portfolio

En hensigtsmæssig samling af elevarbejde, der afspejler elevens indsats, fremgang og resultater over en tidsperiode.

Vurdering af portfolio

En metode hvor elevarbejde indsamles med henblik på at evaluere elevers viden og læring.

Vidnesbyrd og Karaktergivning

Præsentation af bedømmelse og evaluering, der bygger på fastlagte normer og standarder. Dette kan gøres skriftligt, ved et i forvejen planlagt møde eller mere uformelt.

Elevens egen personlige vurdering/evaluering

Den fortløbende proces hvor eleven lærer om sig selv som elev ved at tænke over sine egne præstationer, arbejder og resultater, indstilling og læring.

Møde med eleven som centrum

Et møde mellem lærer(e), forældre og elev for at tale om elevens læring.

Se også: Angusakka

